

Eczacılık Fakültesi Program İyileştirme Çalışmaları Çerçevesinde Öğretim Elemanlarının Görüşleri

Opinions of Academic Staff During Program Improvement Activities

Zekeriya Aktürk¹, Bilal Yılmaz², Ümmü Zeynep Avşar³

¹ Prof.Dr., Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Erzurum, Türkiye

² Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Erzurum, Türkiye

³ Yrd.Doç.Dr., Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye

Özet

Amaç: Eğitimin değerlendirilmesi, öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve müfredatın değerlendirilmesini gerektirmektedir. Müfredatı değerlendirme çalışmalarında öğretim elemanlarının görüşlerine mutlaka başvurmak gerekir. Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde de fakültenin eğitiminin ulusal akreditasyonu çalışmaları çerçevesinde öğretim elemanlarından geribildirim alınması kararlaştırılmıştır. Amaç, eğitim programını geliştirmek için öğretim elemanı görüşlerini analiz etmek, iyileştirme toplantılarında bu verileri kullanmaktır.

Gereç ve Yöntem: Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde eğitimi değerlendirme çalışmaları çerçevesinde tüm öğretim üyesi ve araştırma görevlilerini kapsayan bir anket çalışması yapıldı. Google Drive kullanıldı ve anketin elektronik bağlantısı tüm öğretim elemanlarının e-posta adreslerine gönderildi. Ankette müfredatı çeşitli yönleriyle değerlendiren 19 adet açık uçlu soru ve aynı konuları değerlendiren 19 adet de beşli Likert tarzı soru bulunmaktaydı. Anket verileri bilgisayara aktarılarak SPSS paket programı ile analiz edildi. Açık uçlu soruların analizi, yazılanlar tek tek okunarak yapıldı. Görüşler not edildi, birbirine yakın görüşler aynı başlık altında çeteleme yapıldı.

Bulgular: Araştırmaya 16/17 öğretim üyesi (%94) ve 11/12 araştırma görevlisi (%92) katıldı. En yüksek puan alan soruların uygulanan zorunlu dersler ve fakültenin <http://eobs.atauni.edu.tr> de tanımlanan profili olduğu dikkati çekmektedir. En düşük puanları ise 14 (ölçme ve değerlendirme sistemi) ve 18. (öğrenciler) soruları almıştır. Araştırma görevlileri ve öğretim elemanları arasında ortalama puanlar açısından büyük oranda benzerlik vardı. Sadece fakültede uygulanan stajlar ve proje dersleri hakkındaki sorular arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlıydı (p<0,05).

Sonuç: Eczacılık fakültesinin çok yönlü bir şekilde değerlendirilmesine yönelik çalışmaya öğretim üyeleri yüksek oranda katılmışlardır. Zayıf yönlerin geliştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır. Toplanan verilerin analizlerinin müfredatın değerlendirilmesi toplantılarında yol gösterici olacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Öğretim üyesi, program geliştirme, görüş

Summary

Objective: Evaluation of educational programs requires evaluating students, academic staff, as well as the program itself. Opinions of academic staff should always be included during program evaluation. Atatürk University School of Pharmacy decided to seek for input from the academic staff in the context of the national accreditation process. The aim was to collect opinions from academic staff to be used during the program improvement activities.

Material and Methods: A survey was planned to include all academic staff at Atatürk University School of Pharmacy. The questionnaire was prepared using Google Drive and posted to the e-mail addresses of all participants. The questionnaire included 19 open ended and 19 five point Likert scale questions evaluating the program. Responses were collected online and analysed using the SPSS software. Open ended questions were analyzed on a qualitative way by categorizing similar opinions under the same headings.

Results: Sixteen out of 17 professors (94%) and 11 out of 12 research assistants (92%) joined the study. Obligatory lectures and the profile of the faculty under <http://eobs.atauni.edu.tr> received highest scores. Lowest scores on the other hand were from question 14 (assessment and evaluation system) and question 18 (the students). Opinions of professors and research assistants were fairly similar. The only significant difference was on the clerkships applied and project courses (p<0.05).

Conclusion: Multi-dimensional evaluation of the school of pharmacy received input from most of the academic staff. The management will work to improve weak areas. The study report will be helpful during program evaluation activities.

Key Words: Academic staff, program improvement, opinion

Kabul Tarihi: 03.08.2015

Giriş

Eğitimin değerlendirilmesi, öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve müfredatın değerlendirilmesini kapsar. Bu kapsamda öğretim üyelerinin müfredatı değerlendirmeleri önemli bir aşamadır. Kapsamlı bir şekilde müfredatın değerlendirilmesi daha iyi bir eğitim için şarttır. Öğrencilerden ders yılı içinde alınan geribildirimler de formatif değerlendirmede kullanılmakta ve eğitimi hızla iyileştirmede faydalı olmaktadır (1). Dünyada da çeşitli fakültelerde bu değerlendirmeler yapılmaktadır (2). Günümüzde fakültelerde verilen eğitimlerin kalitesinin akredite edilebilmesi için de eğitimin kalitesini artıracak çalışmalara gereksinim duyulmaktadır. Dünyada da benzer uygulamalar vardır. Amerika Birleşik Devletleri'nde bir tıp fakültesinde devam eden mezuniyet öncesi tıp eğitimini akreditasyon standartlarına uygun hale getirebilmek için müfredat değerlendirme komitesi kurulmuş ve geribildirimler alınarak eğitimde iyileştirmeler yapılmıştır (3). Bilim adamları öğrenci ve personelden düzenli aralıklarla alınacak geribildirimlerin müfredat değerlendirmelerinde kullanılmasını önermektedirler (4). Ayrıca eğitimcilerden geribildirim alınması da personel ve öğrencilerden alınacak geribildirimler kadar önemlidir. Eğitimcilerin akranlarına geribildirim vermeleri öğretim kalitesini geliştirmek için faydalıdır. Formatif ve summatif değerlendirmede kullanılabilir (5,6).

Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde de fakültenin eğitiminin ulusal akreditasyonu çalışmaları çerçevesinde öğretim üyelerinden ve araştırma görevlilerinden geribildirim alınması kararlaştırılmıştır. Bu uygulamanın amacı, eğitim programını geliştirmek için alınan görüşleri analiz etmek ve yapılacak iyileştirme toplantılarında bu verileri kullanmaktır.

Gereç ve Yöntem

Atatürk Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi Temel Eczacılık Bilimleri, Eczacılık Meslek Bilimleri ve Eczacılık Teknolojisi olmak üzere üç bölüm ve bunlara bağlı Analitik Kimya, Biyokimya, Farmasötik Mikrobiyoloji, Farmakognozi, Farmasötik Toksikoloji, Farmasötik Kimya, Farmakoloji, Farmasötik Botanik, Eczacılık İşletmeciliği ve Farmasötik Teknoloji Anabilim Dallarından oluşmaktadır, 1997'de kurulmuş ve öğrenci alımına 1998'de başlamıştır. Fakültede eğitim bilgi çağına uygun olarak dizayn edilmekte, lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri yürütülmektedir.

Atatürk Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi eğitimi değerlendirme çalışmaları çerçevesinde tüm öğretim üyesi ve araştırma görevlilerini kapsayan bir anket çalışması yapıldı. Ankette müfredatı çeşitli yönleriyle değerlendiren 19 adet açık uçlu soru (Tablo 1) ve aynı konuları değerlendiren 19 adet beşli Likert tarzı (5–mükemmel, 4–çok iyi, 3–iyi, 2–sınırdan, 1–yetersiz) düzenlenmiş soru bulunmaktaydı. Anket 14-28 Şubat 2014 tarihleri arasında Google Drive (<https://docs.google.com/forms/d/14sDrYYYYqZe u7NuXsUnVQ91dA5 msvOX3AsvB3Mggz g/>) kullanılarak elektronik ortamda yayınlandı. Anketin elektronik bağlantısı tüm öğretim elemanlarının e-posta adreslerine gönderildi.

İstatistiksel Analiz

Doldurulan anket verileri bilgisayara aktarılarak SPSS paket programı ile analiz edildi. Likert skalasındaki maddelerin analizinde ortalamaları ve standart sapmalar (SS) alındı. Karşılaştırmalar için bağımsız gruplarda t testi kullanıldı. Açık uçlu soruların analizi, yazılanlar tek tek okunarak yapıldı. Belirtilen görüşler not edilerek birbirine yakın görüşler aynı başlık altında toplandı ve çeteleme yapıldı.

Tablo 1. Araştırma soruları

Fakültemizin profili hakkında ne düşünüyorsunuz ?
Fakültemizin program yeterliliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz ?
Fakültemizde uygulanan müfredatın entegrasyonu konusunda ne düşünüyorsunuz ?
Fakültemizde uygulanan teorik dersler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
Fakültemizde uygulanan laboratuvar dersleri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
Fakültemizde uygulanan stajlar hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
Fakültemizde uygulanan proje dersleri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
Fakültemizde uygulanan zorunlu dersler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
Fakültemizde uygulanan seçmeli dersler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir ?
Fakültemizde verilen derslerin amaç ve hedefleri hakkında ne düşünüyorsunuz ?
Fakültemizdeki eğitim alt yapısı hakkındaki görüşleriniz nelerdir ?
Fakültemizde öğrencilerin yönetimde temsil edilmesi hakkındaki görüşleriniz nelerdir ?
Fakültemizde öğrenci merkezli bir eğitim verilmesi hakkındaki görüşleriniz nelerdir ?
Fakültemizde uygulanmakta olan ölçme ve değerlendirme sistemi hakkındaki görüşünüz nedir ?
Fakültemizde uygulanan öğretim yöntem ve teknikleri hakkında ne düşünüyorsunuz ?
Fakültemizde öğrencilere sağlanan eğitim materyalleri hakkında ne düşünüyorsunuz ?
Fakültemizin eğitim öğretim yönetimini nasıl değerlendirirsiniz ?
Fakültemizin öğrencilerini nasıl değerlendiriyorsunuz ?
Fakültemizdeki eğitimi genel anlamda nasıl değerlendiriyorsunuz ?

Bulgular

Kantitatif Analizler:

Araştırmanın yapıldığı dönemde eczacılık fakültesinde 17 öğretim üyesi ve 12 araştırma görevlisi görev yapmaktaydı. Araştırmaya 16 (%94,1) öğretim üyesi ve 11 (%91,6) araştırma görevlisi katıldı. Araştırma görevlisi/öğretim üyesi oranı 11/16 (%68,7) idi. Araştırma sorularının ortalama puanları tablo.2’de görülmektedir. En yüksek puan alan soruların uygulanan zorunlu dersler ve fakültenin <http://eobs.atauni.edu.tr> de tanımlanan profili olduğu dikkati çekmektedir. En düşük puanları ise 14 (ölçme ve değerlendirme sistemi) ve 18. (öğrenciler) sorular almıştır.

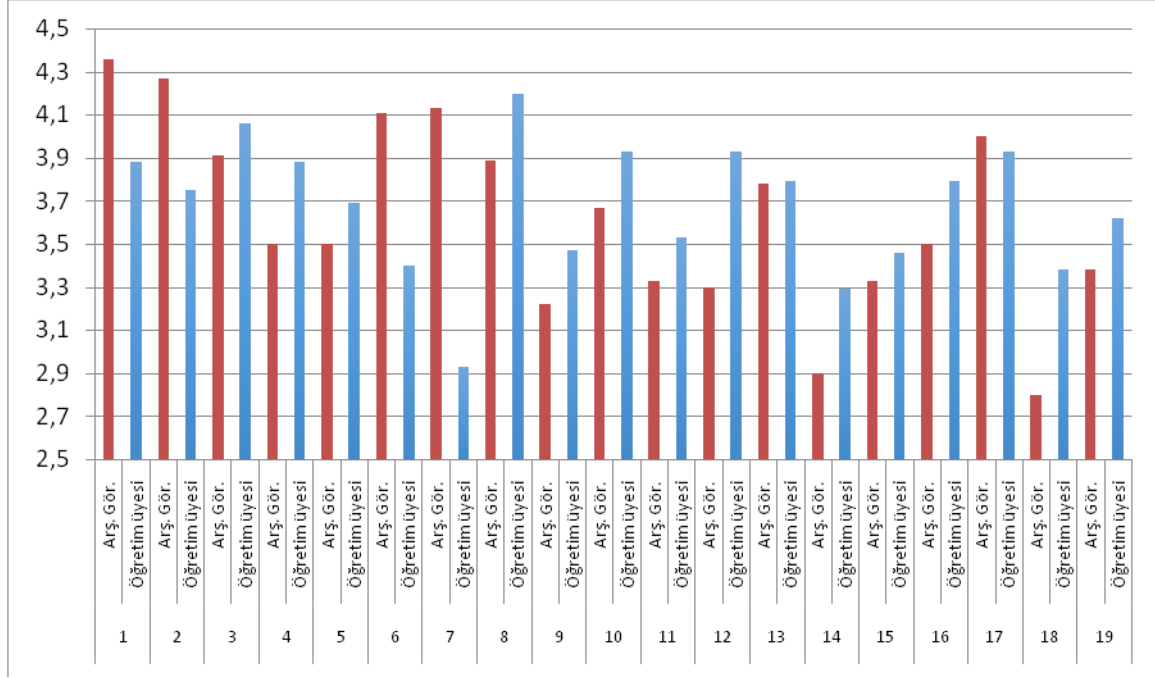
Tablo 2. Anket maddelerinin puan ortalamalarının dağılımı

Soru No	Ort. Puan	SS
8	4.08	0.65
1	4.07	0.95
3	4	0.78
2	3.96	0.94
17	3.96	0.76
10	3.83	0.88
13	3.78	0.85
4	3.73	0.72
6	3.67	0.81
12	3.67	1.12
16	3.67	0.76
5	3.62	0.89
19	3.52	0.60
11	3.46	0.65
15	3.41	0.79
9	3.38	1.17
7	3.36	1.21
14	3.13	1.03
18	3.13	1.01

Araştırma görevlileri ve öğretim elemanları arasında ortalama puanlar açısından büyük oranda benzerlik vardı. Sadece 6 ve 7. sorular arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlıydı (tablo 3, grafik 1). Araştırma görevlileri fakültede uygulanan stajlar ve proje derslerine öğretim üyelerine göre daha fazla puan vermişti.

Tablo 3. Öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri arasında anket sorularının puan ortalamalarının karşılaştırılması

Soru	Görevi	n	Ort.	SS	t	p
1	Araştırma görevlisi	11	4.36	0.809	1.321	0.198
	Öğretim üyesi	16	3.88	1.025		
2	Araştırma görevlisi	11	4.27	0.786	1.45	0.16
	Öğretim üyesi	16	3.75	1		
3	Araştırma görevlisi	11	3.91	0.944	-0.492	0.627
	Öğretim üyesi	16	4.06	0.68		
4	Araştırma görevlisi	10	3.5	0.707	-1.302	0.205
	Öğretim üyesi	16	3.88	0.719		
5	Araştırma görevlisi	10	3.5	0.972	-0.51	0.614
	Öğretim üyesi	16	3.69	0.873		
6	Araştırma görevlisi	9	4.11	0.782	2.238	0.036
	Öğretim üyesi	15	3.4	0.737		
7	Araştırma görevlisi	8	4.13	0.641	2.474	0.022
	Öğretim üyesi	14	2.93	1.269		
8	Araştırma görevlisi	9	3.89	0.782	-1.136	0.268
	Öğretim üyesi	15	4.2	0.561		
9	Araştırma görevlisi	9	3.22	1.302	-0.486	0.632
	Öğretim üyesi	15	3.47	1.125		
10	Araştırma görevlisi	9	3.67	0.707	-0.683	0.502
	Öğretim üyesi	14	3.93	0.997		
11	Araştırma görevlisi	9	3.33	0.707	-0.713	0.483
	Öğretim üyesi	15	3.53	0.64		
12	Araştırma görevlisi	10	3.3	1.252	-1.37	0.185
	Öğretim üyesi	14	3.93	0.997		
13	Araştırma görevlisi	9	3.78	1.093	-0.021	0.983
	Öğretim üyesi	14	3.79	0.699		
14	Araştırma görevlisi	10	2.9	0.994	-0.896	0.38
	Öğretim üyesi	14	3.29	1.069		
15	Araştırma görevlisi	9	3.33	0.866	-0.364	0.72
	Öğretim üyesi	13	3.46	0.776		
16	Araştırma görevlisi	10	3.5	0.707	-0.903	0.376
	Öğretim üyesi	14	3.79	0.802		
17	Araştırma görevlisi	9	4	0.866	0.213	0.833
	Öğretim üyesi	14	3.93	0.73		
18	Araştırma görevlisi	10	2.8	1.135	-1.401	0.176
	Öğretim üyesi	13	3.38	0.87		
19	Araştırma görevlisi	8	3.38	0.518	-0.884	0.388
	Öğretim üyesi	13	3.62	0.65		

Grafik 1. Öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri arasında anket sorularının puan ortalamalarının karşılaştırılması**Kalitatif Analizler:**

Açık uçlu sorulara verilen cevaplar kalitatif bir şekilde değerlendirildi. Soruların çeteleme sonuçları tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Açık uçlu sorulara verilen cevapların özeti

1- Fakültemizin profili hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu konuda görüş ve önerilerinizi belirtiniz.	n
Fakültemizin profilini uygun buluyorum; geliştirilebilecek alanlar var.	5
Öğrenci sayısının fazlalığı tanımlanan profilin başarısını engellemektedir.	4
Öğrenci profilimiz fakülte profiline uygun heyecanda ve heveste değildir.	3
Fakültemizin profiline uygun eğitim verilebilmesi için yapılan çalışmaları olumlu buluyorum.	2
Öğretim üyelerinin profile uygun hizmet verebilmeleri için kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir.	1
2- Fakültemizin yukarıda belirtilen program yeterlilikleri hakkındaki görüş ve önerilerinizi belirtiniz.	
Program yeterliliklerinin gözden geçirilmesi gerekmektedir.	6
Endüstri, eczane ve hastane stajlarına ait program yeterliliklerinin uygulaması artırılmalıdır.	6
Program yeterlilikleri uygundur.	3
3- Fakültemizde uygulanan müfredatın entegrasyonu konusunda ne düşünüyorsunuz? Ne gibi değişiklikler önerirsiniz. Sırasının, döneminin veya yılının değişmesini önerdiğiniz dersler var mı?	
Ders müfredatları entegrasyon açısından güncellenmelidir.	5
Müfredat değerlendirme haftasında anabilim dallarının entegrasyon üzerinde ortak karara varması gerekir.	2
Müfredat entegrasyonu uygundur.	2
Fakültemizde uygulanan müfredatın birbiri ile entegre olduğu konusunda bir bilgim yok.	1
I. sınıf şemeli dersi olan vitaminler ve koenzimler dersi 3. sınıfa konulabilir.	1
4- Fakültemizde uygulanan teorik dersler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? (Derslerin saat olarak yerliliği, konuları, içeriği, eczacılık eğitime katkısı açısından değerlendiriniz.)	
Ders içerikleri güncellenmelidir.	2
Klinik eczacılık dersi eklenmelidir.	1
Farmasötük teknoloji dersi 1 ve 2 bir saat artırılmalıdır.	1
Teorik dersler uygundur	1

5- Fakültemizde uygulanan laboratuvar dersleri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? (Derslerin saat olarak yeterliliği, konuları, içeriği, eczacılık eğitime katkısı açısından değerlendiriniz.)	
Her bir öğrencinin tek başına deneyi yapabilmesi gerekmektedir.	3
Pratik derslerin içeriği de teorik dersler gibi güncellenmelidir.	2
Bir adet öğrenci laboratuvarı daha yapılabilir.	1
Akademik kadro eksiktir	1
Laboratuvar dersleri uygundur.	1
Cihaz ve malzeme eksikliği vardır.	1
6- Fakültemizde uygulanan stajlar hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? (Derslerin saat olarak yeterliliği, konuları, içeriği, eczacılık eğitime katkısı açısından değerlendiriniz.)	
Stajlar daha ciddi olmalıdır.	6
Endüstri stajı için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.	2
Stajlar öğrencilerin eğitime olumlu katkıda bulunmaktadır.	1
7- Fakültemizde uygulanan proje dersleri hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? (Derslerin saat olarak yeterliliği, konuları, içeriği, eczacılık eğitime katkısı açısından değerlendiriniz.)	
Proje derslerinin belli standartlara bağlanması gerekir.	7
Gereksiz bir formaliteden öteye gitmeyen bir uygulama	5
Proje dersleri faydalıdır	3
Proje dersleri genellikle öğrencinin konuya ilgisizlik oluşundan pek verimli geçmemektedir.	1
Bu sınıfta noktada öğrencinin hocasını seçebilmesi gerekir.	1
8- Fakültemizde uygulanan zorunlu dersler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? (Derslerin saat olarak yeterliliği, konuları, içeriği, eczacılık eğitime katkısı açısından değerlendiriniz.)	
Zorunlu dersler olması gerektiği gibi sürdürülmektedir	4
Ders içerikleri ve sürelerine dikkat edilmelidir	2
Öğretim elemanları için lisans eğitimi her şeyin önünde gelmelidir	1
Günlük hayatta öğrencilerin yararlanabileceği zorunlu dersler konmalı	1
9- Fakültemizde uygulanan seçmeli dersler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? (Derslerin saat olarak yeterliliği, konuları, içeriği, eczacılık eğitime katkısı açısından değerlendiriniz.)	
Öğrencilerin ufkunu açacak yeni dersler konmalı	3
Seçmeli dersler de zorunlu derslerle aynı titizlik ve ciddiyette yapılmalıdır.	2
İsimleri farklı içeriği aynı olan seçmeli dersler var.	2
Seçmeli dersler hocasına göre seçiliyor	2
Seçmeli derslerin içeriği boş	1
Seçmeli dersler baştan sona revize edilmeli	1
Uygun olduğunu düşünüyorum	1
10- Fakültemizde verilen derslerin amaç ve hedefleri üniversitemizin Ders Bilgi Paketi portalında (http://eobs.atauni.edu.tr/) bulunmaktadır. Amaç ve hedeflerimizin yeterliliği ve uygunluğu hakkında ne düşünüyorsunuz?	
Yeterlidir	7
Dersler ders bilgi paketi portalındakine uygun işlenmemektedir	2
Derslerin amaç ve hedefleri güncellenmelidir	2
11- Fakültemizdeki eğitim alt yapısı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?	
Derslik ve laboratuvarlarımız eğitim için yetersiz; geliştirilmelidir.	8
Amfi gereklidir	8
Diğer eczacılık fakülteleriyle karşılaştırıldığında alt yapı yeterlidir.	3
12- Fakültemizde öğrencilerin yönetimde temsil edilmesi hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Bu konudaki görüş ve önerileriniz nelerdir?	
Öğrenci temsili gereklidir.	7
Öğrenciler yeterince temsil edilmektedir	3
Öğrenciler yanlış yaklaşımla dinlenmektedir.	1
13- Fakültemizde öğrenci merkezli bir eğitim verilmesi hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Bu konudaki görüş ve önerileriniz nelerdir?	
Fakültemizdeki eğitim yeterince öğrenci merkezli değildir.	6
Fakültemizde öğrenci merkezli bir eğitim yapılmaktadır	3
14- Fakültemizde uygulanmakta olan ölçme ve değerlendirme sistemi hakkındaki görüşünüz nedir? (Sınavların geçerliliği, güvenilirliği, uygulanan sınav yöntemleri, zorluk dereceleri, ayırt edicilik dereceleri vb.)	

Final'de en az 50 şartı olmalıdır.	5
Sınavların uygulanmasında kurallar sıkı uygulanmalıdır	4
Uygundur	3
Sınavlar objektif olmalı. Çoktan seçmeli sorular da sorulmalıdır.	2
Vizeler 8. haftada yapılmalıdır.	2
Bağıl değerlendirmeden vazgeçilmelidir	1
Sınav soruları her sene yenilenmelidir.	1
15- Fakültemizde uygulanan öğretim yöntem ve teknikleri hakkında ne düşünüyorsunuz? (Yöntemlerin amaç ve hedeflere uygun oluşu, yeterince farklı yöntem kullanılması, bireysel ve grup tekniklerinin kullanılma durumu)	
Fakültemizde şartlara göre iyi bir eğitim verilmektedir.	7
Öğretim yöntem ve teknikleri yeterli değil.	5
16- Fakültemizde öğrencilere sağlanan eğitim materyalleri hakkında ne düşünüyorsunuz? (Eğitim materyalleri güncel mi, yeterli çeşit var mı, erişilebilirlik durumu, içeriğe uygunluk durumu)	
Kütüphane kaynakları iyileştirilmelidir.	8
Yeterlidir	4
Eğitim materyalleri güncellenmelidir.	2
Fakültede öğrencilere gerekli olan eğitim materyali tam olarak sağlanamıyor.	1
17- Fakültemizin eğitim öğretim yönetimini nasıl değerlendirirsiniz? (Dekanlık yönetimi, eğitim komisyonu, eğitimin organizasyonu, sorunlara yaklaşım, planlama vb.)	
Olumlu olarak değerlendiriyorum.	7
Ara ara yapılan bilgilendirmeler faydalı oluyor.	1
Eczacılık eğitimi hakkında bilgi yetersizdir.	1
18- Fakültemizin öğrencileri hakkındaki görüş ve önerilerinizi paylaşınız.	
Öğrencilerimiz iyidir	9
Genel olarak derslere yeterince ilgi ve alaka göstermediklerini düşünüyorum	6
Her geçen yıl düşen bir öğrenci profili var	4
Saygı, çoğunluğunda kaybolmuş durumda.	2
Yabancı uyruklu, aften gelen, yaşlı ve memur öğrenciler sıkıntılı	1
19- Fakültemizdeki eğitimi genel anlamda nasıl değerlendiriyorsunuz? İyileştirmeler yapmak için genel anlamda başka önerileriniz varsa yazınız.	
Müfredat güncellenmelidir	7
Müfredat yeterlidir	3
Eğiticilerin eğitimine önem verilmelidir	1
Finalde en az geçme notu 50 olmalıdır	1

Tartışma

Eczacılık Fakültesi eğitimini değerlendirme çalışmaları kapsamında araştırma görevlileri ve öğretim üyelerince fakültenin profili ve uygulanan zorunlu dersler çok iyi olarak değerlendirilmiştir. Eğitim programını değerlendirirken öğrenci ve öğretim üyelerinin yanı sıra araştırma görevlilerinin de görüşlerini almak eğitimi iyileştirme çalışmalarına olumlu katkı sağlayacaktır. Amerika'da yapılan bir çalışmada da radyoloji asistanlarından verilen eğitimi değerlendirmeleri istenmiş ve alınan geribildirimler özellikle öğretme performansını iyileştirmede yol gösterici olmuştur (7).

Ölçme değerlendirme sistemi ve öğrenciler her iki grup tarafından en az puan alan bölümlerdi ve iyi olarak değerlendirilmişti. Sınavların daha objektif olması gerektiği, finalde en az 50 puan alma şartının getirilmesi gibi görüşlere açık uçlu sorularda yer verilmişti. Yurtdışında bazı

eczacılık fakültelerinde uygulanan ölçme değerlendirme yöntemlerini inceleyen bir çalışmada genelde ağırlıklı olarak summatif değerlendirme yapıldığını ortaya koymakta ve farklı ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanılması gerekliliği üzerinde durulmaktadır (8).

Katılımcıların çoğunluğu imkanlar dahilinde iyi bir eğitim verildiği görüşündeydi. Anketi cevaplayanların %58'i müfredatta değişiklik yapılması görüşündeyken, %66 katılımcı eğitimin yeterince öğrenci merkezli olmadığını savunuyordu.

Katılımcıların %40'ı öğrencileri iyi olarak değerlendirirken %22'si genel anlamda derslere karşı ilgisiz olduğu görüşündeydi. Öğrencilerin eğitime aktif katılımını sağlayacak öğrenci merkezli yöntemlere müfredatta yer verilerek ilgileri artırılabilir. Örneğin Çin'de yapılan bir çalışmada koruyucu hekimlik ile ilgili bir dersin öğretiminde öğrencinin aktif olduğu probleme

dayalı öğrenme kullanıldığında, eğiticinin aktif olduğu teorik derse göre öğrencilerin daha ilgili ve hevesli oldukları gözlenmiştir (9). Ayrıca probleme dayalı öğrenme ile verilen eğitimin daha etkin olduğu gösterilmiştir (10). Tıbbi bilimler aslında pek çok sosyal ve insani bilimlerle içiçe olup diğer sağlık çalışanlarıyla işbirliği içerisinde çalışmayı gerektirir. Buna güzel bir örnek olarak Katar'da yapılan bir çalışma verilebilir. Eczacılık ve beslenme bölümü öğrencileri bir hasta senaryosu üzerinden takım çalışmasıyla birlikte çalışarak ortak bir tedavi planı oluşturmuşlardır (11). Müfredat düzenlenirken eğitimin kalitesini artıracak ve öğrencileri aktive edecek bu tarz yenilikler düşünülebilir.

Sonuç

Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi eğitiminin çok yönlü bir şekilde değerlendirilmesine yönelik çalışmalar sırasında öğretim üyesi ve araştırma görevlileri görüşleri yüksek bir katılım oranıyla alınmış ve analiz edilmiştir. Bu araştırma sonucunda eczacılık fakültesi müfredatında kuvvetli yönlerin yanında zayıf yönlerin de olduğu ortaya çıkmıştır. Zayıf yönlerin iyileştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılması ve bu analizlerin müfredatın değerlendirilmesi toplantılarında yol gösterici olması beklenmektedir.

Kaynaklar

1. Goldfarb S, Morrison G. Continuous Curricular Feedback: A Formative Evaluation Approach to Curricular Improvement. Acad Med 2014;89(2):264-9.
2. Schug V. Curriculum evaluation. Using National League for Nursing accrediting commission standards and criteria. Nursing Education Perspectives 2012;33(5):302-5.

3. Karpa K, Abendroth CS. How we conduct ongoing programmatic evaluation of our medical education curriculum. Med Teach 2012;34(10):783-6.
4. Malik AS, Malik RH. Twelve tips for developing an integrated curriculum. Med Teach 2011;33(2):99-104.
5. Morrison J. ABC of learning and teaching in medicine: Evaluation. BMJ 2003;326(7385):385-7.
6. Carr SE, Celenza A, Lake F. Establishing an integrated multiprofessional skills training programme. Med Teach 2010;32(1):41-5.
7. Cohan RH, Dunnick NR, Blane CE, Fitzgerald JT. Improvement of faculty teaching performance: efficacy of resident evaluations. Academic Radiology 1996;3(1):63-7.
8. Kirschenbaum HL, Zerilli T. Assessment of full-time faculty preceptors by colleges and schools of pharmacy in the United States and Puerto Rico. American Journal of Pharmaceutical Education 2012;76(8):148.
9. Ding X, Zhao L, Chu H, Tong N, Ni C, Hu Z, et al. Assessing the effectiveness of problem-based learning of preventive medicine education in China. Scientific Reports 2014;4:5126.
10. Carrero E, Gomar C, Penzo W, Rull M. Comparison between lecture-based approach and case/problem-based learning discussion for teaching pre-anaesthetic assessment. Eur J Anaesth 2007;24(12):1008-15.
11. Wilby KJ, Al-Abdi T, Hassan A, Brown MA, Paravattil B, Khalifa SI. Attitudes of pharmacy and nutrition students towards team-based care after first exposure to interprofessional education in Qatar. Journal of Interprofessional Care 2014:1-3.

İletişim:

Prof. Dr. Zekeriya Aktürk
Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi dekanı
25240 Erzurum, Turkey.
Tel: +90.554.5409798
E-mail: zekeriya.akturk@gmail.com